

Notat

Indsamling og Bevaring

Ang.: Høringsnotat om udkast til nye bekendtgørelser om bevaring og kassation af arkivalier i kommunerne

Til: Rigsarkivets direktion

Fra: CLA/BVT/MHA

Dato: 3. januar 2018

Journalnr.: 16/14206

Indhold

- 1. Høring over bekendtgørelsesudkast*
- 2. Den tekniske udformning af bevaringsbestemmelserne*
- 3. Mere omfattende bevaring af børnesager på papir*
- 4. Kassation af ligningssager (selvangivelser) på papir*
- 5. Ny dataflowsanalyse*
- 6. Spørgeskemaundersøgelse om kassation i ESDH-systemer*
- 7. Fortsat kassation af SkoleIntra som system – og ny bevaring af dele af Aula*
- 8. Ny bevaring af socialtilsynenes arkivalier*
- 9. Fortsat kassation af arbejdsmarkedssystemer, herunder med kassation af sager om flygtninge og indvandrere*
- 10. Klagesager*
- 11. Ny bevaring af trafiktællinger*
- 12. Ny bevaring af forskningsdata og kliniske kvalitetsdatabaser*
- 13. Bevaringsvurdering af KOMIT's systemer*
- 14. Oversigt over Udbetaling Danmarks it-systemer*
- 15. Øvrige emner omtalt i høringssvarene*
- 16. Senere tilkomne ændringer*

1. Høring over bekendtgørelsesudkast

En projektgruppe bestående af deltagere fra KL, Organisationen Danske Arkiver (ODA) og Rigsarkivet udarbejdede indstilling om opdaterede/reviderede bestemmelser om data i it-systemer efter 1.1.2007 samt om børnesager og ligningssager på papir før 1.1.2007. Sammenslutningen af Lokalarkiver (SLA) blev bedt om at stille med en eller flere deltagere ind til gruppen, men reagerede

ikke på Rigsarkivets henvendelse. Projektgruppen udarbejdede også udkast til nye bekendtgørelser om bevaring og kassation af arkivalier i kommunerne.

Høringsmaterialet bestod af:

- Udkast til bekendtgørelse om bevaring og kassation af arkivalier efter 1.1.2007
- Udkast til bekendtgørelse om ændring i bekendtgørelse for arkivalier før 1.1.2007
- Hovedindstillingen
- Hovedindstillingens bilag
- Hovedindstillingens bilag 4 (dataflowsanalysen)

Materialet har været i høring i perioden 10. februar-24. marts 2017 (6 uger).

Udkastene har været i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

- Alle landets kommuner
- KL
- Organisationen af Danske Arkiver (ODA)
- Sammenslutningen af Lokalarkiver (SLA)
- Alle landets § 7-arkiver
- Socialtilsynene
- Børne- og Socialministeriet
- Skatteministeriet og SKAT
- Vejdirektoratet

Udkastet har desuden været offentliggjort på Høringsportalen.

Rigsarkivet har modtaget høringssvar fra (i alfabetisk rækkefølge):

- Børne- og Socialministeriet
- Esbjerg Kommune
- Frederiksberg Stadsarkiv
- Stadsarkivet for Frederikssund Kommune
- Faaborg-Midtfyn Kommune
- Guldborgsund Stadsarkiv
- KL
- KOMBIT
- Københavns Stadsarkiv
- NæstvedArkiverne
- Viborg Kommune (2 høringssvar)
- Viborg Kommune

- Aalborg Stadsarkiv
- Aarhus Kommune og Aarhus Stadsarkiv

Glotrup Kommune, Ringsted Kommune, Samsø Kommune, Skanderborg Kommune, Skatteministeriet og SKAT og Socialtilsyn Nord har meddelt, at de ikke har bemærkninger til høringsmaterialet.

I dette notat sker der en gennemgang af de væsentligste bemærkninger til de enkelte elementer i høringsmaterialet. Rigsarkivets kommentarer er markeret med *kursiv skrift*. Kommentarerne følger den disposition, der er i hovedindstillingen. De mere detaljerede bevarings- og kassationsbegrundelser findes i hovedindstillingen og dens bilag.

Udkast til høringsnotatet har været drøftet Udvalget vedrørende bevaring, aflevering og tilgængeliggørelse af kommunale arkivalier K-udvalget på dets møde 4. maj 2017.

2. Den tekniske udformning af bevaringsbestemmelserne

- **Frederiksberg Stadsarkiv** mener, at det umiddelbart giver god mening at knytte den fælleskommunale journalplan KLE og de generelle bevaringsbestemmelser tættere sammen. Arkivet tvivler dog på, om indskrivning af de generelle bevarings- og kassationsprincipper for journalsager (emnesager) i bekendtgørelsesteksten giver det ønskede overblik. Arkivet mener ikke, at det er tilrådeligt at koble principperne tæt sammen med KLE, idet der er brug for løbende ajourføring, ligesom formuleringerne åbner op for mange fortolkningsmuligheder. At oversætte bevaringsbestemmelserne til KLE-terminologien og derefter delvist tilbageføre den vil skabe tvivl, gråzoner og uhensigtsmæssigheder. Der er derfor behov for en samlet nytænkning.
- **Guldborgsund Stadsarkiv** anfører, at det ikke er helt lykkedes at skabe sammenhæng mellem bekendtgørelsesteksten, cirkulæreskrivelsen om kassation af dokumenter i kommunernes it-systemer, den vejledende bevarings- og kassationsliste for it-systemer (d-gulddlisten) og vejledningen til bekendtgørelsen. Især sammenhængen mellem cirkulæreskrivelsen og bekendtgørelsen bør gøres mere tydelig i bekendtgørelsesteksten. Arkivet fremhæver KLE som den mest kendte og gennemgående emneopmærkning i den kommunale administration, som også anvendes i de nye KOMBIT-systemer.
- **Københavns Stadsarkiv** bifalder nytænkningen af bekendtgørelsen og dens sammenhæng med cirkulæret, men mener ikke, at forslaget vil resultere i et lettere anvendeligt materiale. Det bliver ikke klart nok kommunikeret, hvad der skal bevares, hvorfor der kan ske fejlagtige bevarings- og kassationsvurderinger. Hertil vil føje sig et unødigt stort tidsforbrug til selve vurderingen. Bekymringen skyldes også, at projektgruppen har blandet forskellige KLE-emner i egne, nyopfundne emnegrupper, som skaber unødigt forvirring. Det anbefales derfor, at man konsekvent indlemmer KLE-emnerne i deres oprindelige form.

- **NæstvedArkiverne** ønsker, at bekendtgørelsesteksten og KLE/cirkulæreskrivelsen nærmer sig hinanden endnu mere, idet der kan være flere opmærksomhedspunkter og problemfelter ved både at skulle forholde sig til bekendtgørelsen og til KLE/cirkulæreskrivelsen.
- **Aalborg Stadsarkiv** anfører, at punkterne om bevaring af de områder, der er hentet ind fra cirkulæreskrivelsen, bør fremhæves som nye, det bør uddybes i vejledningsmaterialet, og at der bør vejledes i, hvordan kommunen skal dokumentere, hvis kommunen efter tidligere bestemmelser har foretaget hjemlet kassation.

Projektgruppens formål med de nye bestemmelser var at samle alle bevaringsbestemmelser ét sted, således at den nuværende cirkulæreskrivelse om kassation af dokumenter i kommunernes it-systemer ikke tilsidesætter bekendtgørelsesteksten, sådan som det har været tilfældet. Derfor blev emner fra cirkulæreskrivelsen sat ind i bekendtgørelsesteksten for at have alle arkivalier sat til bevaring samlet ét sted. Indholdet af den nuværende cirkulæreskrivelse var tænkt som en uddybning af den nye bekendtgørelse, en form for underbilag til bekendtgørelsen, der på en lettere måde kunne revideres end bekendtgørelsen, der kun kan revideres efter udvalgsbehandling, offentlig høring og publicering i Retsinformation.

Rigsarkivet drøftede efter høringen med Udvalget vedrørende bevaring, aflevering og tilgængeliggørelse af kommunale arkivalier (K-udvalget), hvordan de nye bestemmelser bedst kunne udformes, så bevarings- og kassationsprincipperne for kommunale data og dokumenter er samlet ét sted, men at det også sker på en sådan måde, at bestemmelserne forholdsvis let kan implementeres i kommunerne, og hvor der kan tages højde for ændringer i såvel ressortområder som nye eller ændrede emneområder eller numre i den fælleskommunale journalplan KLE.

Rigsarkivet afholdt i forlængelse af drøftelse i K-udvalget en workshop 2. juni 2017 med deltagelse af projektgruppen og af de kommunale arkiver (§ 7-arkiver), der havde kommenteret på den tekniske udformning af bestemmelserne (jf. referat på sag 16/14206). Resultatet af workshoppen blev, at der udstedes to bekendtgørelser, en for papirarkivalier og en for it-systemer, hvor det er meningen, at bekendtgørelsen for papir skal være af mere statisk karakter, idet mængden af nye papirarkivalier skønnes at være begrænset. Derimod forventes det, at bekendtgørelsen for it-systemer kan undergå flere forandringer i takt med ændringer i det kommunale it-landskab. Hver af de to bekendtgørelser oplister de bevaringspligtige arkivalier, der findes uden for rækken af journalsager/KLE-sager, eller som ikke er i et it-system, f.eks. eksamensbeviser.

Et forslag om at bevare efter KLE-numre, dvs. al information, der kan rubriceres under f.eks. KLE 15.02.01, skal bevares, er ikke taget til følge. Det er opfattelsen hos Rigsarkivets og hovedparten af workshoppens deltagere, at sådanne bestemmelser ikke let kan implementeres i kommunerne og de kommunale institutioner, fordi det kræver et indgående kendskab til KLE, hvis man skal applicere KLE på konkrete papirarkivalier eller it-systemer.

I begge bekendtgørelser indsættes der en passus om, at journal-/emnesager henlagt efter KLE bevares efter særskilte bestemmelser, som Rigsarkivet udsteder efter drøftelse med de kommunale parter. Det betyder, at Rigsarkivet fortsat vil udstede en cirkulæreskrivelse om kassation af dokumenter i it-systemer og af dokumenter på papir, som er registreret efter KLE.

Rigsarkivet vil også drøfte med K-udvalget, hvordan man bedst skaber en overskuelig sammenhæng mellem de forskellige tekster - bekendtgørelser, cirkulæreskrivelse, vejledende bevarings- og kassationsliste for it-systemer ("d-guldlisten") og vejledningsteksten -, så man på den ene side sikrer bevaring af historisk interessante data og dokumenter og på den anden side gør det muligt for kommunerne nemt at anvende bestemmelser og vejledning.

- **Esbjerg Kommune** ser gerne, at det i bekendtgørelsesteksten bliver nævnt, at kommuner har lov til at overføre bevaringspligtige oplysninger i et ikke-bevaringspligtigt system til kommunens ESDH-system.

Kommunerne har altid haft lov til at overføre sådanne data til et af kommunens bevaringspligtige systemer, hvis kommunen ikke har ønsket at arkivere data fra det oprindelige system. Der står ikke i den nuværende bekendtgørelsestekst, at data skal arkiveres fra det oprindelige system; der står, at der skal ske aflevering af bestemte typer af bevaringspligtige data i it-systemer. Efter de gældende regler er der intet til hinder for, at data fra flere systemer arkiveres i en og samme arkiveringsversion, eller at indkonverterede data fra forgængersystemer eller fra forgængerkommuner afleveres i den samme arkiveringsversion. Rigsarkivet har tydeliggjort dette i den kommende bekendtgørelse.

- **Stadsarkivet for Frederikssund Kommune** mener, at der er væsentlige problemer med projektgruppens forslag om bevaringspligtige data i ikke-bevaringspligtige systemer, og arkivet læser en slingrekurs i materialet mellem funktionsbærende (indholdet afgør bevaring) og systembærende (systemet afgør bevaring) bestemmelser. Projektgruppen lægger op til systembåren bevaring, men ender med at sætte materiale til bevaring i ikke-bevaringspligtige systemer, dog uden at ville sætte systemerne som sådan til bevaring (jobcentersystemer og SkoleIntra). Arkivet mener, at det stiller kommunearkiverne (§ 7-arkiverne) i en yderst dårlig situation, som vil medføre ekstraudgifter. Rigsarkivet bør derfor tage stilling til, om jobcentersystemer og SkoleIntra skal bevares eller fortsat kasseres. Arkivet giver udtryk for, at løsningen med at arkivere materiale fra SkoleIntra i kommunens ESDH-system ikke er gangbar, idet man vil komme til at "forurene" det kørende system med langt ældre data og dokumenter.

Projektgruppen har indstillet, at data fra jobcentersystemer kasseres, selvom der måtte være bevaringspligtige data og dokumenter i systemerne. Det sker, fordi sagerne ikke umiddelbart kan udsøges eller overføres til et bevaringspligtigt system, og fordi de væsentligste data fra systemerne overføres til staten, også hvad angår flygtninge og indvandrere, jf. nedenfor under punkt 9. Hertil

kommer, at omkostningerne til arkivering af de få bevaringspligtige data ikke skønnes at stå mål med udbyttet, jf. arkivbekendtgørelsens § 4, der tilsiger, at arkiverne på den ene side har en forpligtelse til at bevare de kilder, der beskriver det danske samfund og dets udvikling i flest mulige aspekter, men på den anden side også til at økonomisere med de ressourcer, der skal anvendes i forbindelse med bevaring.

Hvad angår SkoleIntra, har projektgruppens undersøgelser vist, at det bevaringspligtige indhold på SkoleIntra ikke nødvendigvis bliver overført til kommunens ESDH-system eller til staten, og at en kassation derfor vil betyde, at oplysninger om skolernes overordnede virke vil gå tabt. Derfor skal visse dele af materialet på SkoleIntra bevares. En af måderne at bevare disse data og dokumenter på er via kommunens ESDH-system, selvom det må betyde, at det kan komme til at indeholde data ældre end det kørende system. En anden måde at sikre bevaring på er at udskrive materialet og gemme det på papir.

- **Københavns Stadsarkiv** forstår ikke, at projektgruppen sammenkæder formen af bevaringsbestemmelser med alternative afleveringer af data, f.eks. aflevering fra flere systemer i en arkiveringsversion, idet det bryder med princippet om ét system én arkiveringsversion. *Efter de gældende regler er der intet til hinder for, at data fra flere systemer arkiveres i en og samme arkiveringsversion, eller at indkonverterede data fra forgængersystemer eller fra forgængerkommuner afleveres i den samme arkiveringsversion. Det skal blot dokumenteres i forbindelse med produktion af arkiveringsversionen.*

- **Københavns Stadsarkiv** mener også at kunne se ud fra bekendtgørelsesteksten, at det stadig er afgørende for bevaringsværdigheden, om kommunen gemmer data i tabelform eller i dokumentform, hvor f.eks. metadata bevares, mens de tilhørende dokumenter kasseres. Denne differentiering virker arbitrær i nutidens digitale virkelighed og er med til at forøge kompleksiteten i bekendtgørelsen markant.

Projektgruppen har i sit arbejde lagt vægt på de bevaringsprincipper, der anføres i hovedindstillingen, vel vidende, at det betyder fravalg af data og dokumenter, der også vil kunne bruges af forskere og borgere. Her skal også arkivbekendtgørelsens § 4 inddrages: Arkiverne har på den ene side en forpligtelse til at bevare de kilder, der beskriver det danske samfund og dets udvikling i flest mulige aspekter, men på den anden side også til at økonomisere med de ressourcer, der skal anvendes i forbindelse med bevaring. På samme måde som i staten bevares visse dokumentbærende systemer således uden dokumenter, idet registerdata vurderes tilstrækkelige til at dokumentere sagsområdet eller myndighedens virke.

- **KL** foreslår, at bilag 1 opdeles i to selvstændige bilag, et for it-arkivalier og et for papirarkivalier, ligesom det er tilfældet i den nuværende bekendtgørelse. Ønsket har sin grund i den vedvarende

agile it-udvikling, hvorimod papirarkivalier er overvejende statiske. KL foreslår endvidere, at man anvender termen ”sager” i stedet for ”journalsager” eller ”emnesager”, som er lettere forståelige. KL bemærker dog, at opstillingen af sager sat til bevaring kan blive fortolket som en reel udvidelse af bevaringsbestemmelserne. KL foreslår derfor konkrete emner fjernet fra bevaringslisten.

Projektgruppen har i udformningen af bestemmelserne lagt vægt på at samle alle bestemmelser om et bestemt fagområde på ét sted i bekendtgørelsen for at lette overblikket over, hvad der f.eks. skal bevares fra undervisningsområdet. Det er sket efter ønske fra kommunearkiverne (§ 7-arkiverne).

Rigsarkivet har i forlængelse af drøftelserne i Udvalget vedrørende bevaring, aflevering og tilgængeliggørelse af kommunale arkivalier (K-udvalget) afholdt en workshop 2. juni 2017 med deltagelse af projektgruppen og af de kommunale arkiver (§ 7-arkiver), der har kommenteret på den tekniske udformning af bestemmelserne (jf. referat på sag 16/14206). Resultatet af workshoppen blev, at der udstedes to bekendtgørelser, en for papirarkivalier og en for it-systemer, hvor det er meningen, at bekendtgørelsen for papir skal være af mere statisk karakter, idet mængden af nye papirarkivalier skønnes at være begrænset, jf. ovenfor. Derimod forventes det, at bekendtgørelsen for it-systemer kan undergå flere forandringer i takt med ændringer i det kommunale it-landskab.

- **KL** ønsker præciseret i bekendtgørelsen, at Rigsarkivet kan fastsætte, at kun dele af et it-system skal bevares fremfor hele systemet. En sådan præcisering vil kunne bidrage til en højere fleksibilitet, eksempelvis i forhold til kommende it-systemer med meget store datamængder, hvor kun mindre dele af systemet er bevaringspligtige.

Efter den gældende bekendtgørelse og Rigsarkivets generelle principper for bevaring af digitale data er det ikke it-systemet, der bevares – det er derimod data og evt. dokumenter fra systemet. Bevaringen omfatter ikke nødvendigvis alle data fra et it-system. De bevaringspligtige data er defineret i selve bekendtgørelsesteksten, eksempelvis ”En arkiveringsversion af data fra fagsystemer vedrørende hjemmehjælp, handicapomsorg, genoptræning, ældreinstitutioner m.v., der indeholder identifikationsoplysninger, visitationsoplysninger, tildelt hjælp og normeringsoplysninger for den enkelte institution.” Det betyder, at det ikke er hele omsorgssystemet eller alle data i systemet, der skal afleveres, men kun de dele, der rummer de udpegede områder. Arkiverne får således ikke afleveret hele økonomisystemet eller alle data fra sundhedsplejesystemet, men kun dele heraf.

I praksis sker det ved, at det modtagende arkiv, i samarbejde med kommunen og leverandøren, ved afleveringen gennemgår alle tabeller i systemet og udvælger de tabeller, der har bevaringsværdigt indhold, og som skal indgå i arkiveringsversionen. Det betyder, at f.eks. systemtabeller (dvs. tabeller, der får systemet til at køre, eller som styrer opsætningen, log-ind m.v.), tabeller med ikke-bevaringspligtigt indhold eller tabeller med redundant indhold fravælges. En arkiveringsversion af data fra nogle af de mest udbredte omsorgssystemer rummer kun derfor 20-30 % af driftssystemets

tabeller.

Rigsarkivet laver en præcisering herom i vejledningsteksten.

- **Viborg Kommune** anfører, at bekendtgørelse 1000/2004 for perioden 1970-2006 står som historisk (dvs. ikke gældende) i Retsinformation, selvom bekendtgørelsen ikke er ophævet. Kommunen foreslår, at der udstedes en ny bekendtgørelse til erstatning for bekendtgørelse 1000/2004, så man får en bekendtgørelse, der fremtræder som gældende, og hvor det tydeligt fremgår, hvilken periode den dækker.

Det er en fejl, at bekendtgørelse 1000/2004 står som uaktuel i Retsinformation. Rigsarkivet vil få det rettet.

Rigsarkivet vil lave en administrativ datasammenskrivning med de gældende dele fra bekendtgørelse 1000/2004 (bekendtgørelsen for perioden 1970-2006), senere ændringer og den nye ændringsbekendtgørelse.

- **Aalborg Stadsarkiv** anfører, at ikke alle ændringer i bekendtgørelsesteksten er markeret med grønt, som det er anført i teksten, idet der er skrevet emner ind fra KLE/cirkulæreskrivelse, uden at det er markeret med grønt.

Det burde have været tydeliggjort, at teksten med grøn skrift markerede bevaringsmæssige ændringer, dvs. arkivalier, der var tilføjet bevaringslisten, og ikke den nye opsætning af teksten.

- **Aalborg Stadsarkiv** ønsker en uddybning eller definition af, hvad der forstås ved ”i al væsentlighed” i passussen om, at registeroplysninger fra et fagsystem, der i al væsentlighed er overført til kommunens centrale ESDH-system, kan bevares via ESDH-systemet. Arkivet mener, at det afgørende må være, at registeroplysningerne overføres til et bevaringspligtigt system, så data kun gemmes ét sted.

Bekendtgørelsestekstens definition må nødvendigvis være i generelle formuleringer, fordi kommunernes brug af systemerne, herunder overførsel af data fra et system til et andet internt i kommunen, er forskelligartede. Derfor kan det være vanskeligt at blive meget konkret, når bestemmelserne skal rumme 98 kommuners brug af det samme system, og derfor vil der blive tale om en vurderingssag fra gang til gang. Der er tale om et forhold, som beskrives i den kommende vejledning til de nye bestemmelser. Rigsarkivet vil kunne bistå kommunerne, men beslutningen om, hvad der er væsentligt i den enkelte kommune, må tages af kommunen i samarbejde med modtagende arkiv.

- **Aalborg Stadsarkiv** ønsker indføjet i bevaringsbestemmelserne, at hvis de samme oplysninger findes på papir og i digital form, er udgangspunktet digital bevaring. Det er ikke nok at forlade sig på en formulering i vejledningsmaterialet om, at udgangspunktet er digital arkivering.

Det fremgår af bekendtgørelse 1007/2010 om arkiveringsversioner, § 2, stk. 1, at "Bevaring af data fra it-systemer og af lyd og video skal ske i form af arkiveringsversioner." Det betyder, at digitalt skabt materiale skal bevares og afleveres i form af en digital arkiveringsversion. Rigsarkivet vurderer derfor, at princippet om bevaring af digitalt skabt materiale i digital form er tilstrækkeligt beskrevet i de gældende retsfor skrifter, men vil anføre princippet i den kommende vejledningstekst.

3. Mere omfattende bevaring af børnesager på papir

- **Frederiksberg Stadsarkiv** giver udtryk for, at det er positivt, at børnesager på papir bliver sat til bevaring. Arkivet ser gerne en mere præcis definition af børnesager.
- **KL** har ikke anført bemærkninger til den udvidede bevaring af børnesager.
- **NæstvedArkiverne** efterlyser en mere præcis definition af, hvilke børnesager der skal bevares. Arkivet mener, at det er vigtigt at præcisere i vejledningsmaterialet, at kommunerne før 2014 har kasseret store dele af materialet med hjemmel i de da gældende bestemmelser.
- **Aalborg Stadsarkiv** ønsker en præcisering i bekendtgørelsen af, hvad der menes med børnesager, så der ikke komme til at ske bevaring af ppr-sager eller sundhedsplejesager. Endvidere ønsker man uddybet i vejledningsmaterialet, hvordan og i hvilket omfang kommunen skal dokumentere tidligere, hjemlede kassationer af dette materiale, så kommunerne ikke sanktioneres for uhjemlede kassationer.
- **Aarhus Stadsarkiv** tilslutter sig bevaring af børnesagerne.

Rigsarkivet vil i vejledningsteksten til den nye bekendtgørelse præcisere begrebet "børnesager" så meget, som det er muligt.

Rigsarkivet vil i vejledningsteksten indføje et afsnit om de bevarings- og kassationsbestemmelser, der tidligere har været gældende for børnesager, og som kommunerne har fulgt, således at det fremgår, at merbevaringen gælder de børnesager, som kommunerne nu har i deres varetægt. Rigsarkivet vil endvidere drøfte med Udvalget vedrørende bevaring, aflevering og tilgængeliggørelse af kommunale arkivalier (K-udvalget), hvilket informationsbehov der derudover er brug for.

- **Stadsarkivet for Frederikssund Kommune** mener, at også ppr-sager bør bevares, idet sagerne har en del sammenfald med børnesagerne og kan være med til at supplere i de tilfælde, hvor børnesagerne allerede er kasseret efter tidligere gældende bestemmelser.

Projektgruppen har ikke indstillet ppr-sager til bevaring, idet gruppen har vurderet, at sagerne ikke har den samme effekt, rækkevide og væsentlighed, som børnesagerne har, og da ppr-sagerne ikke

repræsenterer et væsentligt indgreb i familien. Der henvises til de anførte bevaringsprincipper i hovedindstillingen s. 6-7 og bilag 2 s. 10.

- **Viborg Kommune** finder det uheldigt, at man sætter børnesager til bevaring med tilbagevirkende kraft uden skelen til, hvad det koster af ressourcer at fremfinde sagerne. Kommunen vurderer, at man er nødt til at gennemgå alle socialsager for at udtage børnesager. Det er kommunens vurdering, at den ressourcekrævende gennemgang ikke står mål med værdien af den begrænsede merbevaring af børnesager. Tværtimod forventes det, at den nye merbevaring kan medvirke til at skabe forventning om, at borgeren altid vil kunne få kopi af sin børnesag udleveret. Kommunen opfordrer derfor til, at Rigsarkivet fastholder de nuværende bestemmelser.
- **Aarhus Kommune** skriver, at en merbevaring af sagerne vil kunne betyde, at man går fra en bevaringsprocent på 20-25 % af sagsmapperne i Børn og Unge til måske 95 %, og at der således må påregnes et noget større ressourceforbrug til bevaring af arkivalier fremover.

Projektgruppen har ud fra de principper, der er anført i hovedindstillingen, vurderet, at børnesagerne lever op til bevaringskriterierne. Der kan være omkostninger forbundne med merbevaringen, både med at udfinde sagerne og med at få dem afleveret til arkiv.

Hertil kommer en opgave med at få kommunikeret, at selvom alle børnesager sættes til bevaring, er det ikke ensbetydende med, at alle sager er bevaret, idet kommunerne har foretaget kassation i materialet ud fra de da gældende regler. Rigsarkivet vil drøfte med Udvalget vedrørende bevaring, aflevering og tilgængeliggørelse af kommunale arkivalier (K-udvalget), hvilket informationsbehov der derudover er brug for.

4. Kassation af ligningssager (selvangivelser) på papir

- **Aalborg Stadsarkiv** giver udtryk for, at det er vanskeligt som lokalforankret kommunearkiv (§ 7-arkiv) at tilslutte sig kassation af alle ligningssager i analog form, fordi man mister information, der kan anvendes i mikrohistoriske studier. Hertil kommer, at sagerne vil skifte karakter til merbevaring, hvilket kan være vanskeligt at opretholde, underforstået fordi merbevaring ikke er et lovkrav. Desuden vil bortskafning af materialet kræve ressourcer. Endelig kan en retrospektiv kassation gøre det vanskeligere at få gennemført papirafleveringer, hvis der opstår en forventning om, at materialet alligevel vil blive kasseret.

Som det fremgår af indstillingen, er det ikke projektgruppens vurdering, at der i væsentlig grad mistes information. Også data i de bevarede registre kan anvendes til mikrohistoriske eller lokalhistoriske studier på linje med andre offentlige it-systemer, hvor de tilhørende papirsager er kasseret.

Det er ikke Rigsarkivets vurdering, at der vil blive tale om hyppige, retrospektive kassationer af kommunalt materiale, således at forvaltningen vil tro, at det ikke kan betale sig at aflevere papirarkivalier til arkiv.

Det skyldes, at det er meget sjældent, at Rigsarkivet giver lov til retrospektiv kassation af arkivalier, der hidtil har været bevaringspligtige. Baggrunden for det er, at Rigsarkivet allerede har vurderet, at arkivalierne er bevaringsværdige, og at forvaltningen i mange tilfælde tillige har afleveret dem til arkiv (og dermed anvendt penge på at få dem klargjort til aflevering). I nogle tilfælde kan arkivalierne også være anvendt i forskning, og man vil dermed ikke kunne gå tilbage til kilderne, hvis der opstod tvivl om resultatets rigtighed.

Rigsarkivet anvender derfor kun retrospektiv kassation i de tilfælde, hvor der er tale om en meget stor mængde sager, hvor en ny vurdering viser, at arkivalierne ikke indeholder de bevaringsværdige informationer, man troede, eller hvor hovedparten af oplysningerne findes i andre arkivalier, så der egentligt er tale om redundant materiale. Det kan også være et it-system, hvor det viser sig, at det slet ikke indeholder de registreringer, som it-systemets navn lægger op til, således at man ikke kan finde de ønskede oplysninger her. Det handler i høj grad også om, at arkiverne i dag har bedre mulighed for at kontrollere redundansen mellem papirarkivalier og it-systemer, end man har haft før, og at man derved kan have mulighed for at tillægge oplysninger i it-systemer mere vægt.

5. Ny dataflowsanalyse

- **Københavns Stadsarkiv** anfører, at dataflowsanalysen er svært læselig og ikke giver det fornødne overblik over datastrømmen fra kommune til stat.
- **NæstvedArkiverne** skriver, at der bør tilføjes en kolonne med angivelse af, hvad der bevares centralt og lokalt.

Rigsarkivet har indsat en kolonne med konklusionspunkt, dvs. om data fra systemet bevares lokalt eller centralt.

6. Spørgeskemaundersøgelse om kassation i ESDH-systemer

- **KL** bifalder, at man fastholder kommunernes mulighed for at kassere dokumenter i it-systemer, og at beslutningen herom skal træffes af kommunens ledelse efter drøftelse med det modtagende arkiv.
- **NæstvedArkiverne** bifalder, at kommunernes mulighed for at kassere dokumenter i it-systemer fastholdes, og at der skal ske et forudgående analysearbejde og efterfølgende behandling i kommunens ledelse. Næstved Kommunes foreløbige analyser har vidst, at 40-50 % af dokumenterne i kommunens ESDH-system kan kasseres. Det medfører ikke alene økonomiske

gevinster, men også et læringsperspektiv i det daglige journaliseringsarbejde. Endvidere fjerner kassationen ikke bevaringsværdige informationer og minimerer omfanget af data, der bevares om den enkelte borger.

- **Aalborg Stadsarkiv** finder det positivt, at det er uddybet, at muligheden for kassation af dokumenter i it-systemer forudsætter en god og systematisk dokumentregistrering.
- **Aarhus Stadsarkiv** slutter op om, at udnyttelsen af kassationsmuligheden forudsætter inddragelse af kommunens ledelse.

Rigsarkivet har ingen bemærkninger hertil.

- **Københavns Stadsarkiv** har fortsat reservationer over for kassation af dokumenter i it-systemer, men mener, at det er særdeles positivt, at beslutning om kassation skal træffes i et samarbejde mellem kommunens ledelse og det modtagende arkiv.

Rigsarkivet har ingen bemærkninger hertil.

7. Fortsat kassation af SkoleIntra som system – og ny bevaring af dele af Aula

- **Guldborgsund Stadsarkiv** mener, at det er positivt, at der er taget stilling til SkoleIntra og Aula, men at der udestår et betydeligt behov for præcisering af de bevaringsværdige informationer i Aula.
- **KL** anfører, at KOMBIT i høringsfasen gav udtryk for, at man var bekymret over, hvis hele Aula med de store datamængder skulle bevares, idet det ville pålægge kommunerne store udgifter til arkivering. Efter møde mellem KL, KOMBIT og Rigsarkivet var konklusionen, at ikke hele systemet skal bevares, men kun dele heraf. KL lægger vægt på, at kun dele af systemet skal afleveres, og at det bør fremgå af vejledningsmaterialet.
- **Københavns Stadsarkiv** skriver, at det måske er lidt for optimistisk at tro, at man kan få en samlet aflevering af Aula, systemets datamængder taget i betragtning. I øvrigt er det vanskeligt at gennemskue, hvilke dele af Aula der skal bevares.
- **Aalborg Stadsarkiv** ønsker præciseret, hvad der menes med, at Aula ”som sådan” skal bevares.
- **Aarhus Kommune** bakker op om, at dele af Aula skal bevares, og at SkoleIntra ikke skal afleveres i digital form.

Projektgruppen har indstillet dele af systemet Aula til bevaring, selvom systemet ikke er taget i brug endnu. Der er derfor tale om en bevaringsvurdering ud fra den påtænkte brug af systemet og dets kommende indhold. Bevaringen vil omfatte det materiale, som allerede i dag er bevaringspligtigt, f.eks. mødereferater og materiale, der i særlig grad belyser institutionens virksomhed. Aula vil eksplicit blive inddraget næste gang, de kommunale bestemmelser skal revideres.

Rigsarkivet har aftalt med KL og KOMBIT på et møde 13.3.2017 (jf. referat på sag 16/14206), at når Aula har været i brug i et års tid, foretager Rigsarkivet en bevaringsvurdering af indholdet, dvs. i 2020. Vurderingen bør medvirke til, at en aflevering – hvad enten den skal ske nationalt eller kommunalt – bliver forholdsvist lettere, da datamængden, der skal afleveres, sandsynligvis vil være mindre end systemets samlede mængde. Rigsarkivet anfører dette i vejledningsmaterialet.

- **Aalborg Stadsarkiv** stiller sig i det hele taget undrende over for bevarings- og kassationsbeslutningerne for skolernes intraløsninger, der synes alene at bero på tekniske og økonomiske sondringer og ikke på indholdet som det primære.
Dele af indholdet i SkoleIntra er allerede i dag bevaringspligtigt efter de gældende bestemmelser. Det drejer sig f.eks. om mødereferater eller materiale, som i særlig grad belyser skolens virksomhed. Projektgruppen har indstillet de bevaringsværdige dele af indholdet i SkoleIntra til fortsat bevaring, men ikke i form af en digital aflevering af SkoleIntra. Brugen af løsningen har, selv internt i den enkelte kommune, været meget forskelligartet, hvorfor en arkiveringsversion vil få en noget uensartet indhold, og da en aflevering af en kommunes SkoleIntra-løsninger kan blive omkostningskrævende. Projektgruppen lægger op til bevaring via kommunens ESDH-system eller i udprint.

På den måde sikres væsentlig information uden store udgifter. Projektgruppen citerer i hovedindstillingen arkivbekendtgørelsens § 4, der tilsiger, at arkiverne på den ene side har en forpligtelse til at bevare de kilder, der beskriver det danske samfund og dets udvikling i flest mulige aspekter, men på den anden side også til at økonomisere med de ressourcer, der skal anvendes i forbindelse med bevaring. Det står dog kommunerne frit for at producere en arkiveringsversion af kommunens SkoleIntra-løsning.

8. Ny bevaring af socialtilsynenes arkivalier

- **Faaborg-Midtfyn Kommune**, der driver socialtilsynenes fagsystem Tilsyn.dk, anfører, at en bevaring af systemet vil påføre tilsynene en ikke uvæsentlig udgift til aflevering. Kommunen mener ikke, at der i systemet findes data, som bidrager til forståelsen af tilsynenes virksomhed, eller som berettiger til aflevering til arkiv. Kommunen anfører endvidere, at der er et meget stort sammenfald mellem data i Tilbudsportalen (der afleveres) og Tilsyn.dk, og at man vil kunne nøjes med aflevering af Tilbudsportalen og tilsynenes ESDH-systemer.
Rigsarkivet har afholdt møde med kommunen 7. juni 2017 (jf. referat på sag 16/0162) for at kortlægge, i hvor stort et omfang der er sammenfald af oplysninger mellem Tilbudsportalen og Tilsyn.dk, og om man i så fald kan fravælge Tilsyn.dk, så socialtilsynene kun skal aflevere deres ESDH-systemer.

Tilsyn.dk er lavet til at håndtere socialtilsynenes arbejde med kvalitetsmodellen for tilsyn og for at kunne aflevere resultatet til Tilbudsportalen, som Socialstyrelsen afleverer til Rigsarkivet.

Tilbudsportalen "ejer" data i Tilsyn.dk om botilbud og plejefamilier (plejefamilier oprettes dog i Tilbudsportalen af socialtilsynene), og data overføres til Tilsyn.dk, når man skal lave en godkendelse på et opholdssted/en institution. Alle handlinger udmønter sig i et dokument (beslutning, godkendelse, referat, påbud osv.), der kommer i ESDH-systemet. Alle beslutninger udstilles på Tilbudsportalen, f.eks. at man skal aflægge tilsyn hos en institution. Konklusionen på mødet blev, at der datamæssigt ikke er mere i Tilsyn.dk end i Tilbudsportalen, idet data hentes fra Tilbudsportalen, ligesom alle beslutninger om et opholdssted udstilles på Tilbudsportalen.

På baggrund af de nye oplysninger vil bevaringsforpligtelsen for Tilsyn.dk udgå.

- **Børne- og Socialministeriet** påpeger, at anonym stofmisbrugsbehandling også er omfattet af socialtilsynenes område, med henvisning til hovedrapportens s. 37.

Rigsarkivet tager dette til efterretning.

9. Fortsat kassation af arbejdsmarkedssystemer, herunder med kassation af sager om flygtninge og indvandrere

- **Aalborg Stadsarkiv** fastholder, at der fortsat er "unikke oplysninger" i jobcentrenes it-systemer, som ikke overføres til statsligt regi, særligt journalnotaterne. Hertil kommer problematikken om klagesager og flygtning- og integrationssagerne, som i næsten ethvert andet system vil udløse bevaringskrav. Arkivet finder det derfor beklageligt, at jobcentrenes systemer fortsat kasseres. For arkivet virker det til, at kassationsbeslutningen hviler på én faglig medarbejders udtalelse, ligesom man mener, at beslutningen står i kontrast til projektgruppens udmelding om, at materialet er bevaringsværdigt, uanset i hvilket form det findes.

Projektgruppen er bevidst om, at der i jobcentrenes systemer findes data og dokumenter, som er bevaringsværdige ud fra de kriterier, der er opstillet i hovedindstillingen. Udfordringen er, at disse data findes i systemer, hvor projektgruppen har vurderet, at hovedparten af oplysningerne ikke er bevaringsværdige. Projektgruppen har derfor indstillet, at data fra jobcentersystemer kasseres, fordi man ikke systematisk kan udsøge de bevaringspligtige sager, fordi de væsentligste data fra systemerne overføres til staten, også hvad angår flygtninge og indvandrere, og fordi omkostningerne til arkivering af de få bevaringspligtige data ikke skønnes at stå mål med udbyttet. Arkivbekendtgørelsens § 4 tilsiger, at arkiverne på den ene side bevarer de kilder, der beskriver det danske samfund og dets udvikling i flest mulige aspekter, men på den anden side også økonomiserer med de ressourcer, der skal anvendes i forbindelse med bevaring.

Rigsarkivet har kvalitetssikret den del af beslutningen, der hviler på antagelsen om, at sagerne i jobcentrene i stadig stigende grad er blevet enstypesager, uanset om man er kontanthjælpsmodtager, er flygtning eller har brug for et skånejob. Rigsarkivet har derfor holdt møde med en sjællandsk

kommune 11. maj 2017 og med en fynsk kommune 7. juni 2017 (jf. referater på sag 16/00162).

Kommunerne svarede, at sagsbehandlingen i jobcentret er styret af overordnede politiske holdninger, dels de love og regler, som kommer fra Beskæftigelsesministeriet, dels de politiske udmeldinger, der kommer fra kommunalbestyrelsen. Ministeriet udmønter de politiske ønsker og beslutninger på beskæftigelsesområdet og fastlægger nationale retningslinjer. Også kommunalbestyrelserne kan fastlægge retningslinjer.

Det kommunale skøn fortsat eksisterer, mere udbredt i nogle typer af sager end i andre. Således foretages der skøn i f.eks. førtidspensions- og sygedagpengesager af, hvor meget borgeren er i stand til at lave, og hvor stor en ydelse vedkommende skal have. For andre ydelsers vedkommende er tale om, at borgeren har krav på ydelsen, f.eks. kontanthjælp, fordi man opfylder nogle kriterier, og her er skønnet mindre. For de forskellige ydelser er der faste, lovbestemte satser. Hvad angår kontanthjælpsmodtagere og forsikrede ledige (dagpengemodtagere), er der mange regler, fordi der tit kommer reformer, og fordi der er stor opmærksomhed om disse to grupper borgere. På spørgsmål, om man kan rekonstruere et kontanthjælpsforløb uden at have personens sag, svarede den ene kommune, at det vil man kunne gøre, fordi der er tale om et forløb med faste kadencer. Det bliver først ”interessant”, når borgeren ikke møder op til samtale eller afviser tilbud, for så skal jobcentret sanktionere borgere. Sanktioner er skønsbaseret, og derfor kan der være stor forskel mellem kommunerne, hvor hårdt man sanktionerer.

Kommunen kan også beslutte, at den kun i begrænset omfang giver individuelle ydelser ud over de lovbestemte satser. Man kan søge om enkeltydelser (individueel ydelse), f.eks. til tandlæge eller akut opståede udgifter. Sager om enkeltydelser afgøres ud fra Ankestyrelsens principafgørelser, som er normdannende for kommunernes vurderinger.

Der er således mulighed for at foretage skøn inden for lovgivningens rammer. En af kommunerne anvendte udtrykket ”et normeret skøn” om jobcentrets sagsbehandling. Med det mente kommunen, at sagsbehandlerne foretager skøn, der baserer sig på normer, og normerne er lovgivningen og Ankestyrelsens praksisafgørelser. Inden for disse normer kan der foretages skøn, men ikke ud over disse.

Adspurgte om flygtninge og indvandrere adskiller sig fra de andre sager i jobcentret, sagde kommunerne, at disse sager ligner jobcentrets andre sager. Der er tale om borgere, der skal aktiveres for at komme ind (igen) på arbejdsmarkedet. Derfor er indsatsen den samme som den, der gør sig gældende med kontanthjælpsmodtagere, dagpengemodtagere osv. med virksomhedspraktik, undervisning, opgradering etc. Det eneste, der adskiller flygtningesagerne fra de andre sager, er boligplaceringen, dvs. at der skal findes en bolig til flygtningen og evt. dennes familie.

Rigsarkivet indstiller derfor, at arbejdsmarkedssystemer fortsat ikke skal bevares, fordi de vigtigste data findes i statslige systemer, og fordi de oplysninger, der ikke overføres, vurderes at have mindre historisk værdi til at begrunde bevaring af hele en kommunes arbejdsmarkedssystem. Det er muligt for kommunen at foretage skøn på arbejdsmarkedsområdet, men der er tale om et skøn, der er reguleret fra statens side i form af lovgivning og principafgørelser, og hvor mange sager kan rekonstrueres uden at have den originale sag i hånden.

Tilsvarende gør det sig gældende med sager om flygtninge og indvandrere, at de principielt ikke adskiller sig fra andre sagstyper i jobcentret. Disse sager skal derfor kun bevares, hvis de let kan udskilles og afleveres til arkiv.

10. Klagesager

- **Frederiksberg Stadsarkiv** ønsker uddybet, hvordan arkivering af klagesager fra hhv. fagsystemer og ESDH-systemet skal ske, ligesom man advarer mod at sondre mellem klagesager og væsentlige klagesager.
- **NæstvedArkiverne** giver udtryk for, at det bliver overordentligt vanskeligt at administrere og vejlede kommunerne, medmindre det klart og tydeligt defineres, hvad der menes med ”klager over væsentlige afgørelser”.

Rigsarkivet indstiller, at alle klagesager i bevaringspligtige it-systemer bevares og afleveres til arkiv, idet det vurderes at være den nemmeste og billigste løsning for kommunerne.

11. Ny bevaring af trafiktællinger

- **Aalborg Stadsarkiv** vil gerne have det præciseret, hvordan og i hvilket omfang den lovmedholdelige kommune skal dokumentere tidligere, hjemlede kassationer af trafiktællinger, så kommunen ikke sanktioneres for uhjemlede kassationer.

Rigsarkivet vil i vejledningsteksten præcisere, at bevaringskravet gælder for de data, der nu er i kommunernes varetægt, og at eventuelle tidligere kassationer af trafiktællinger er sket ud fra de da gældende bestemmelser.

12. Ny bevaring af forskningsdata og kliniske kvalitetsdatabaser

- **Københavns Stadsarkiv** bifalder, at forskningsdata bevares, og at bevaringsvurderingen overlades til kommunerne. Arkivet anbefaler dog, at Rigsarkivet i bekendtgørelsen eller i vejledningsteksten definerer forskningsdata på en sådan måde, at det kan anvendes i konkrete bevaringsvurderinger.
- **NæstvedArkiverne** mener, at formuleringen er vanskelig at konkretisere, og at der er behov for en tydeligere udmelding om, hvad der er kommunale forskningsdata, samt nogle helt konkrete

eksempler. Arkivet spørger, hvem der har ansvaret, når kommunerne er en del af et forskningsprojekt eller i fællesprojekt indsamler data.

- **Aarhus Stadsarkiv** slutter op om den brede forståelse af forskningsdatas kulturhistoriske betydning og heraf følgende bevaring.

I Rigsarkivets projekt om anmeldelse af statslige forskningsdata har man arbejdet med at definere "forskningsdata". Det er fra dette projekt, at definitionen i bekendtgørelsesteksten er hentet. Der er tale om en formulering af mere generel karakter for at favne de forskellige former for bevaringsværdige forskningsdata, der måtte findes i kommunerne. Rigsarkivet vil i vejledningsteksten tydeliggøre, hvordan man konkret definerer forskningsdata, og, hvilke data der kunne være interessante at bevare. F.eks. vil forskningsdata, hvor data er publicerede, eller hvor data skabt ved samkøring af offentlige administrative registre, ikke anses for at være bevaringsværdige.

I de tilfælde, hvor en kommune indgår i et samarbejde med en statslig myndighed, påhviler arkivansvaret staten. I de tilfælde, hvor kommunen samarbejder med en eller flere andre kommuner eller en region, skal de involverede parter aftale, hvem der har ansvaret for aflevering til arkiv.

13. Bevaringsvurdering af KOMIT's systemer

- **KOMBIT** anfører, at man er uenig i bevaring af Støttesystemerne (STS), specifikt Sagsindeks, Dokumentindeks og Ydelsesindeks. STS indeholder i første omgang data fra KMD Sag, der afleveres fra hver enkelt kommune. Senere kommer der data fra it-systemerne KY (Kontantydelsessystemet) og KSD (Kommunernes sygedagepengesystem), der ikke skal afleveres, da systemerne ikke indeholder bevaringsværdige oplysninger. På et senere tidspunkt vil også data fra andre leverandører end KOMBIT blive tilsluttet til STS. KOMBIT anfører endvidere, at data i STS vil blive fjernet, når et system lukkes ned, ud fra et princip om, at kun gældende data findes i STS. Endelig anfører KOMBIT, at STS ikke kan gemme data uden et redesign af løsningen.

Projektgruppen har indstillet dele af STS til bevaring, selvom indekserne ikke er taget i brug endnu. Der har derfor været tale om en bevaringsvurdering ud fra den påtænkte brug af systemet og dets kommende indhold.

Der har efterfølgende været holdt møde med KOMBIT, som blev fulgt op af KOMBIT's høringssvar.

Rigsarkivet skal til høringssvaret bemærke, at dele af det kommende indhold allerede er bevaringspligtigt efter de nuværende bestemmelser, idet være sags- og dokumentregistre til bevaringspligtige sager og dokumenter skal bevares. Ligeledes vil det øvrige indhold også være bevaringsværdigt efter Rigsarkivets principper, idet STS giver overblik over sager, også i systemer, der er sat til kassation.

Da STS imidlertid ikke er fuldt indfaset endnu, men først vil være det, når sags- og advissystemet KMD Sag Basis og Journal er udfaset om ca. 3-5 år, kan der først på det tidspunkt træffes endelig afgørelse om bevaringsværdien af indholdet, når Rigsarkivet har set, hvilke data der reelt kommer til at indgå i STS. Hertil vil § 1, stk. 2, i bekendtgørelsen om it-systemer kunne anvendes, idet den hjemler Rigsarkivet bemyndigelse til at udstede bevarings- og kassationsbestemmelser om ressort, der overføres til kommunerne efter bekendtgørelsens udstedelse.

I mellemtiden vil KMD Sag dog fortsat køre, selvom der vil komme færre og færre data i dette system i takt med, at man går over på STS.

14. Oversigt over Udbetaling Danmarks it-systemer

Der er ikke indkommet bemærkninger til dette punkt.

15. Øvrige emner omtalt i høringssvarene

15.1. Bevaring af kommunernes kommunikation på internettet

- **Aarhus Stadsarkiv** savner en begrundelse for, hvorfor kommuners kommunikation på internettet ikke har været behandlet af projektgruppen, ligesom arkivet savner en dataflowsanalyse af forholdet mellem kommunens trykte publikationer og internetinformationer.

Det Kongelige Bibliotek, der driver Netarkivet, høster fire gange om året danske kommuners hjemmesider. På den måde sikres dokumentation af kommunernes kommunikation på internettet. Kommunerne har også pligt til at indsende trykte publikationer til Det Kongelige Bibliotek.

15.2. Kommunale forsyningsvirksomheder

- **Aarhus Stadsarkiv** anfører, at arkivloven ikke gælder for selskaber, der er organiseret på privatretlig grund, f.eks. Aarhus Vand A/S, selvom selskabet er ejet af Aarhus Kommune. Det kan betyde tab af væsentlig dokumentation for driften af og udviklingen inden for forsyningsområdet, et stykke historie, der er med til at definere den moderne bys fremkomst og udvikling.

Spørgsmålet er blevet behandlet i det af kulturministeren nedsatte arkivudvalg.

- **Aarhus Stadsarkiv** anfører, at en række af de nystiftede forsyningsselskaber i forbindelse med etableringen tog den kommunale sagsbehandling med ind i det nye selskab, og at selskaberne derfor har kommunale arkivalier i varetægt, som tilhører kommunen, og som skal afleveres til offentligt arkiv. Arkivet mener, at det vil være formålstjenstligt at lave en undersøgelse af, hvordan det forholder sig i andre kommuner, så man undgår, at kommunale arkivalier i forsyningsselskabernes varetægt går tabt.

Kommunerne kan ifølge arkivlovens § 19, stk. 1-2, kun aflevere deres arkivalier til et kommunalt arkiv

(§ 7-arkiv) eller til Rigsarkivet. Arkivalierne kan således ikke afleveres til private personer, foreninger eller selskaber. Har de privatretligt organiserede forsyningsselskaber kommunale arkivalier i varetægt, skal de returneres til kommunen.

Det hilses velkommen, hvis kommunearkiverne (§ 7-arkiverne) og deres organisationer vil lave en undersøgelse af, hvordan det forholder sig i de kommuner, som har et § 7-arkiv, så man får et godt udgangspunkt for at vurdere, om der skal ske tiltag på området.

15.3. Kommunale fællesskaber (§ 60-selskaber)

- **Esbjerg Kommune** vil gerne have præciseret arkivansvaret/-pligten for kommunale fællesskaber.
- **Stadsarkivet for Frederikssund Kommune** ønsker at vide, hvornår Rigsarkivet forventer at udmelde mere præcist om de arkivmæssige perspektiver for § 60-selskaber.

Kommunale fællesskaber (§ 60-selskaber) er allerede i dag omfattet af arkivlovgivningen og de kommunale bevaringsbestemmelser. Efter Rigsarkivets opfattelse er der mere behov for en vejledningsindsats over for fællesskaberne, så de bliver bevidste om varetagelse af arkivmæssige hensyn. Rigsarkivet har en løbende dialog med de kommunale parter om dette emne med Udvalget vedrørende bevaring, aflevering og tilgængeliggørelse af kommunale arkivalier (K-udvalget) og på møderne for medarbejdere i de kommunale arkiver (§ 7-arkiverne).

- **Stadsarkivet for Frederikssund Kommune** vil gerne vide, hvorfor fælleskommunale selskaber som f.eks. socialtilsynene gerne må benytte administrationskommunens ESDH-system, når § 60-selskaber ikke må.

Indledningsvist skal det bemærkes, at fælleskommunale selskaber og § 60-selskaber i langt de fleste tilfælde er det samme, idet der er tale om to betegnelser for det samme: en fælleskommunal institution oprettet efter kommunestyrelseslovens § 60. Således er mange forbrændingsanstalter og kommunale beredskaber § 60-selskaber. Derimod er mange fælleskommunale samarbejder ikke oprettet efter § 60, men hviler på en aftale eller fælles forståelse de deltagende kommuner imellem.

Socialtilsynene er dog ikke § 60-selskaber eller fælleskommunale samarbejder. Folketinget besluttede ved socialtilsynenes oprettelse i 2013, at en bestemt kommune inden for hver region skulle have ansvaret for at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud; denne funktion kaldes socialtilsyn. Da funktionen således er placeret hos kommunen, anvender socialtilsynene kommunens ESDH-system.

Rigsarkivet ved ikke, hvorfor § 60-selskaber ikke må benytte kommunens ESDH-system, og henviser til kommunens jurist eller til Økonomi- og Indenrigsministeriet.

15.4. Anmeldelsespligt for kommunale it-systemer

- **Esbjerg Kommune** mener, at en forhåndsvurdering af kommunale it-systemer (dvs. anmeldelsesordning) har en tvivlsom værdi og vil afføde ekstra bureaukrati. Det er vigtigst, at leverandøren kontraktligt bindes til at kunne levere data til eller stille data til rådighed for en arkiveringsversion.

Spørgsmålet om kommunal anmeldelsespligt i lighed med den, der gælder for statslige myndigheder, behandles i det af kulturministeren nedsatte arkivudvalg.

15.5. Kommunearkivernes mulighed for at tage betaling for arkivundersøgelser

- **Esbjerg Kommune** ser gerne, at kommunearkiverne (§ 7-arkiverne) får lov til at tage betaling for tidskrævende undersøgelser.

Spørgsmålet er blevet behandlet i det af kulturministeren nedsatte arkivudvalg.

15.6. Tidspunkt for de nye bestemmelsers ikrafttræden

- **Københavns Stadsarkiv** spørger, hvornår Rigsarkivet forventer, at de nye bestemmelser træder i kraft.

Det er Rigsarkivets forventning, at de reviderede bekendtgørelser udstedes inden udgangen af 2017.

15.7. Høringsperiodens længde

- **NæstvedArkiverne** anfører, at høringsperioden ved fremtidige revisioner bør være længere end en måned. Det vil give kommuner og arkiver bedre mulighed for at drøfte det omfattende materiale og undersøge forhold, som kan være væsentlige at få belyst.

Folketingets Udvalg for Forretningsorden har henstillet til ministerierne, at de som tommelfingerregel bør tilstræbe høringsfrister på ikke under 4 uger (28 dage). Rigsarkivet sendte materialet i høring 10. februar 2017 med frist til 24. marts 2017. Høringsperioden har således været 6 uger. Rigsarkivet vil dog ved fremtidige høringer vurdere, om høringsperioden skal være længere.

15.8. Kommuners nemmere adgang til egne, afleverede data

- **Esbjerg Kommune** ønsker, at kommunernes adgang til egne, afleverede data bliver mere smidig. Kommunernes adgang til egne, afleverede data reguleres ikke alene af arkivloven, men også af persondataloven. Det betyder, at Datatilsynet skal høres, når en kommune vil have adgang til egne data, der er omfattet af en sletningsfrist, og hvor data har nået sletningsfristen. Hvis adgang til egne, afleverede data skal "smidiggøres", kræver det ændring både i arkivloven og persondataloven. Spørgsmål kan rejses i forbindelse med en kommende revision af arkivloven.

16. Senere tilkommen ændring

I forbindelse med udarbejdelse af den endelige bekendtgørelsestekst for digitale arkivalier er det under 4 præciseret, at bestemmelserne også gælder for it-systemer vedr. byggeprojekthåndtering af anlæg og nybyggeri af kommunale ejendomme. Hvis kommunen overfører alle sager til kommunens ESDH-system eller et lignende, bevaringspligtigt system, skal byggeprojektsystemet naturligvis ikke bevares.